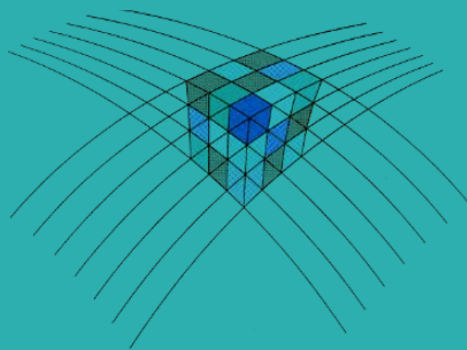
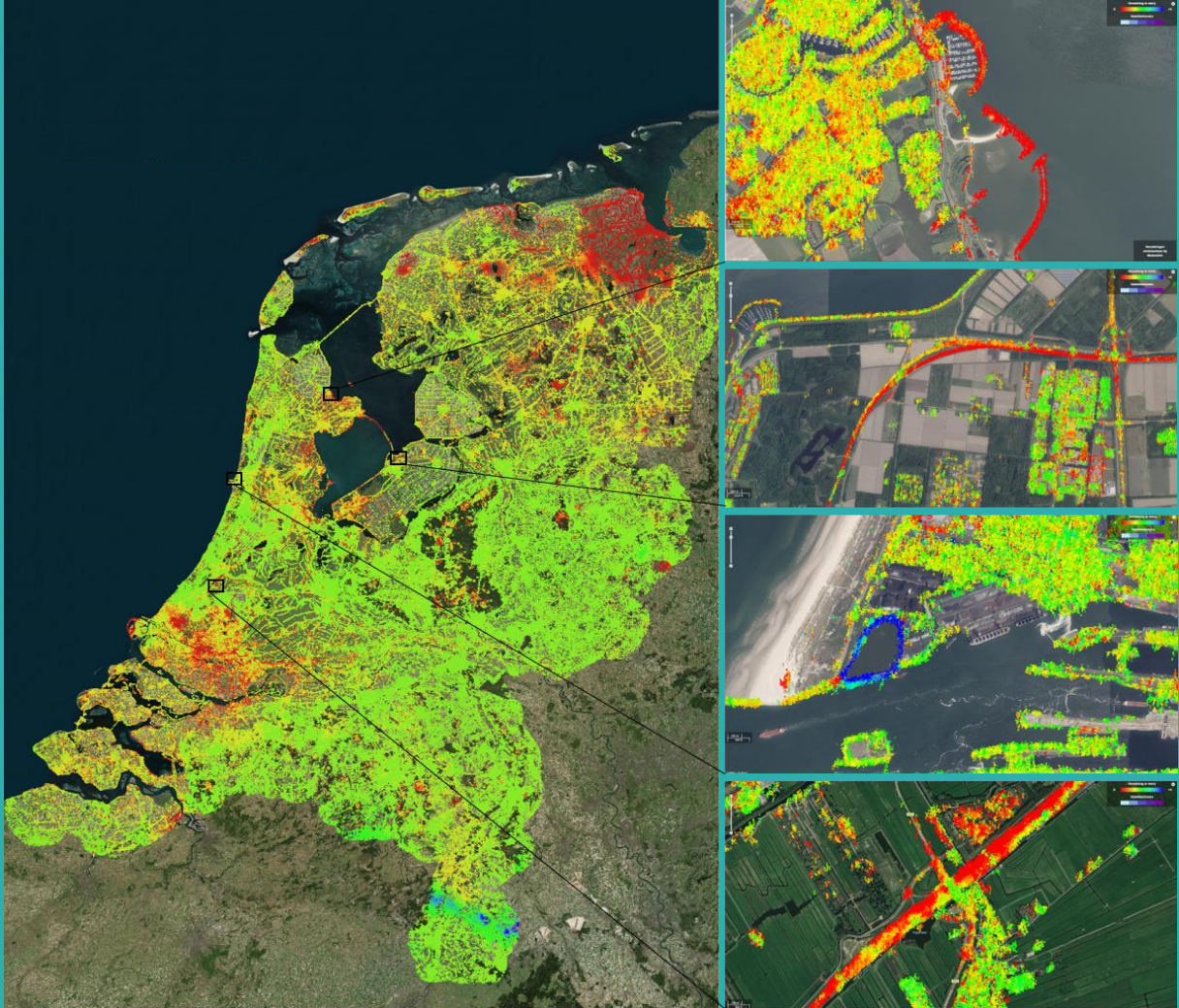
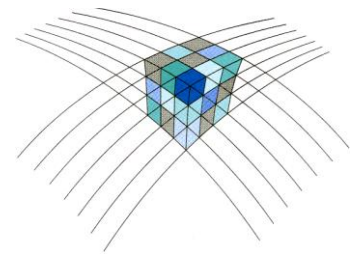

Jaarverslag NCG 2024

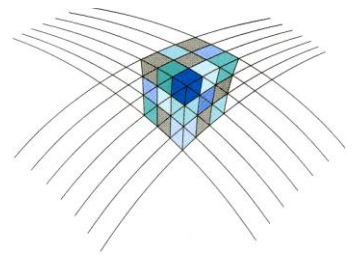
NCG

Nederlands Centrum voor Geodesie en Geo-informatica

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Missie van het NCG	3
Voorwoord	4
1 Inleiding	6
2 Uit de Commissies	9
2.1 Commissie Bodembeweging en Zeespiegelvariatie	9
2.2 Commissie Geodesie	10
2.3 Commissie Geo-Informatie Infrastructuur	11
2.4 Commissie Geovisualisatie	12
2.5 Commissie Mariene Geodesie	12
2.6 Commissie Ruimtelijke Basisgegevens	14
3 Deelnemingen van het NCG	16
3.1 GeoSamen	16
3.2 GIN	17
3.3 Vertegenwoordiging in IUGG	18
3.4 Vertegenwoordiging in EuroSDR	19
4 Financieel overzicht NCG 2024	20
Bijlage 1 Samenstelling Platform in 2024	21
Bijlage 2 Bestuur van het NCG in 2024	22
Bijlage 3 Commissies van het NCG in 2024	23

Missie van het NCG

In de statuten van de stichting NCG is de missie als volgt verwoord:

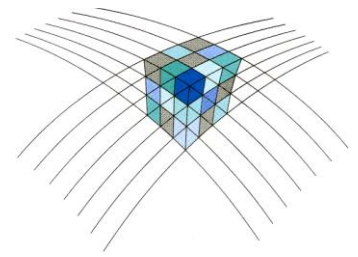
De stichting heeft ten doel:

A. het bevorderen van overleg tussen partijen uit de wetenschap en praktijk op het gebied van de geo-informatica en de geodesie met als oogmerk:

- Kennis tussen wetenschap en praktijk over te dragen;
- Te adviseren over kennisontwikkeling en onderzoek, afgestemd op de voorziene behoeften van de Nederlandse samenleving;
- Strategische verkenning, scenariostudies en trendanalyses ten aanzien van de technisch-wetenschappelijke ontwikkelingen op dit terrein te bevorderen en onderzoek in dit kader te initiëren;

zulks mede ten behoeve van de vormgeving van het geo-informaticabeleid van de overheid, het aardobservatiebeleid daaronder begrepen.

B. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2024 van de stichting Nederlands Centrum voor Geodesie en Geo-Informatica (het NCG). Deze stichting is per 1-1-2014 de opvolger van de Nederlandse Commissie voor Geodesie (de NCG).

Het NCG wordt gevormd door partners, diensten, bedrijven en universiteiten, die een belangrijk aandeel op het gebied van de wetenschap van de Geodesie en Geo-Informatica leveren. Van deze partners levert een deel een financiële bijdrage (€ 1.500,- per jaar) aan de exploitatie van de stichting. De personele inzet van medewerkers met specialistische kennis op het vakgebied in de commissies van het NCG wordt kosteloos door de betrokken organisaties beschikbaar gesteld.

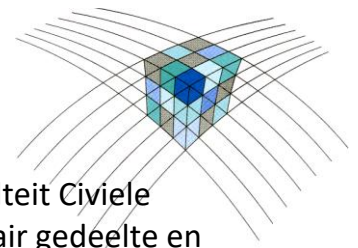
In 2024 hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in het bestuur. De rolverdeling binnen het bestuur is voorzitter: prof. dr. ir. Arnold Bregt (WUR), vice-voorzitter: prof. dr. ir. Ramon Hanssen (TU Delft), secretaris: dr. ir. Martin Salzmänn (Kadaster) en penningmeester: prof. dr. ir. George Vosselman (UTwente). Het postadres van het NCG is ondergebracht bij het Kadaster in Apeldoorn. Het bureau van het NCG werd in 2024 verzorgd door Dirk Dubbeling.

Ook in 2024 is het NCG continu op zoek naar een verdere concretisering/actualisering van de rol in de Geo-samenleving. Door de snel veranderende maatschappij verandert immers ook de rol van de wetenschap hierin. Voor het NCG als vertegenwoordiger van de wetenschap houdt dit dan ook in een permanent veranderende oriëntatie op haar taak en rol. Het huidige beleidsplan heeft een looptijd van 2023-2027 en is te vinden op de [NCG-website](#).

Het NCG was betrokken bij de totstandkoming van de [beleidsvisie GeoSamen](#) (2021-2025). [GeoSamen](#) is een gezamenlijke visie van de partijen in de zogenaamde “Gouden Driehoek”, te weten de combinatie van overheid, bedrijven en wetenschap. Het NCG vertegenwoordigt hierin de wetenschap. Periodiek worden in dit gremium gezamenlijk de aan te pakken onderwerpen besproken. In 2024 is tweemaal overleg gevoerd.

In 2017 is vanuit het GIN in samenwerking met het NCG de GIN/NCG-scriptieprijs ingesteld om nieuw talent te belonen en de volgende generatie aan het Geodomein te binden. Sinds 2023 is dit een prijs voor een MSc-scriptie en een prijs voor een BSc-scriptie. Ook in 2024 zijn beide prijzen uitgereikt tijdens het GIS/GeoBuzz-congres op 25 november.

In 2024 is een nieuwe [website](#) gelanceerd. Daarop staat in kort bestek onder meer de geschiedenis, het beleid en huidige positie van het NCG verwoord. Ook is hier informatie over de zes commissie te vinden.

Het negende NCG-symposium is in 2024 gehouden op de TU Delft-faculteit Civiele Techniek en Geowetenschappen. Het symposium bestond uit een plenair gedeelte en parallelsessies. Het plenaire programma omvatte onder meer de Baarda-lezing door prof. dr. Rüdiger Haas (Chalmers University, Zweden) getiteld 'Thinking out of the box: why does society need black holes? Status and prospects of geodatic VLBI', de bekendmaking van de winnaar van de prof. J.M. Tienstra Onderzoeksprijs (dr. ir. Hossein Aghababaei (faculteit Geo-Informatie Wetenschappen en Aardobservatie aan de Universiteit Twente) en een presentatie van de winnaar. Riccardo Riva (TU Delft) gaf een presentatie onder de titel 'Reconciled evidence of a sea-level acceleration along the Dutch coast'.

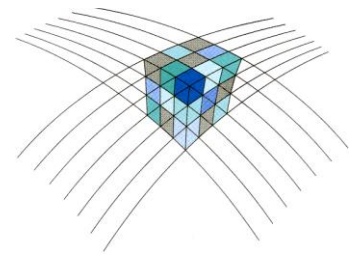
Met veel lezingen en interactie tussen de circa 100 deelnemers was het een zeer inspirerende dag.

Rüdiger Haas presenteerde de Baarda-lezing.

Meer gedetailleerde informatie over de in 2024 uitgevoerde activiteiten op het gebied van de bovengenoemde onderwerpen vindt u elders in dit jaarverslag en uiteraard ook op de nieuwe NCG-website (www.ncgeo.nl). Op deze website zijn ook wetenschappelijke publicaties te vinden zoals promotie-onderzoeken, de samenstelling van het bestuur en de bemensing van de diverse commissies.

Prof. dr. ir. A.K. (Arnold) Bregt
Voorzitter stichting NCG

1 Inleiding

De stichting Nederlands Centrum voor Geodesie en Geo-Informatica (het NCG) is opgericht per 1-1-2014. Het NCG is de opvolger van de Nederlandse Commissie voor Geodesie (de NCG 1989-2014, die destijds onderdeel was van de KNAW), de Rijkscommissie voor Geodesie (1937-1989) en de Rijkscommissie voor Graadmeting en Waterpassing (1879-1937).

Het NCG fungeert als het platform in Nederland waar wetenschappers op het gebied van de geodesie en geo-informatica elkaar ontmoeten en georganiseerd overleg voeren met vertegenwoordigers uit de praktijk.

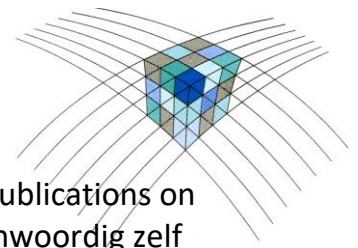
In 2014 zijn 16 bedrijven en universiteiten die actief zijn op het domein van het NCG partner geworden, waarvan een deel betalend. In 2024 had het NCG 10 partners, vertegenwoordigd in het Platform, te weten de WUR, TU Delft, VU Amsterdam, UTwente, Kadaster, Dienst der Hydrografie, TNO, NSO, RWS-CIV en Geobusiness.

De taken van het NCG zijn op hoofdlijnen:

- Het coördineren en zo mogelijk sturen van het fundamenteel en strategisch onderzoek in de geodesie en de geo-informatica in Nederland;
- Het vormen van een denktank voor de geodesie en de geo-informatica in Nederland;
- Het geven van adviezen over algemene beleidslijnen voor de geodesie en de geo-informatica rekening houdend met de maatschappelijke ontwikkelingen;
- Het coördineren van de vertegenwoordiging van Nederland in internationale wetenschappelijke organisaties op het gebied van de geodesie en de geo-informatica;
- Het adviseren van het hoger onderwijs in de geodesie en de geo-informatica vanuit een wetenschappelijk perspectief, rekening houdend met de maatschappelijke behoeften;
- Het bijdragen aan de instandhouding en het up-to-date houden van de geodetische infrastructuur in Nederland.

Het NCG bestaat uit het Dagelijks Bestuur, een Platform waarin de partners zijn vertegenwoordigd, diverse commissies, eventueel ingestelde taakgroepen en het Bureau. Het Dagelijks Bestuur en ook het Platform zijn ontmoetingspunten voor verantwoordelijke personen op strategisch en beleidsniveau. Het Bureau ondersteunt het bestuur binnen het NCG.

De diverse commissies zijn het ontmoetingspunt op uitvoerend of werkniveau. De commissies bestrijken deelterreinen van het totale aandachtsveld van het NCG. Een taakgroep wordt zo nodig ingesteld om binnen een gestelde termijn een specifieke taak uit te voeren.

Het NCG geeft via www.ncgeo.nl digitale publicaties uit in de reeksen Publications on Geodesy en de Groene reeks. Aangezien de diverse universiteiten tegenwoordig zelf op hun websites alle publicaties aanbieden is het aanbod op de NCG-website kleiner geworden.

Verdere informatie over de stichting Nederlands Centrum voor Geodesie en Geo-Informatica (het NCG) is ook te vinden op [de website](#).

Het NCG heeft in het verslagjaar bijgedragen aan de bevordering van de kwaliteit en de belangen van de geodesie en de geo-informatica en heeft zich ingezet voor een optimale bijdrage aan de maatschappij. Het NCG heeft dat onder andere gedaan door initiatieven, adviezen en steun op het gebied van het Nederlandse geo-informatiebeleid, de (inter)nationale geodetische infrastructuur en het geodetisch en geo-informatica onderzoek en het organiseren en financieel en inhoudelijk steunen van een symposium, studiedagen en workshops.

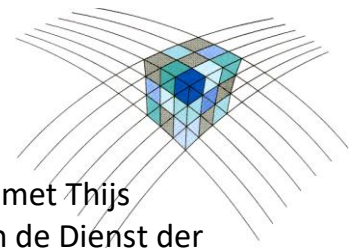
In 2024 waren dat:

- Het jaarlijkse symposium;
- De uitreiking van de tweejaarlijkse prof. J.M. Tienstra Onderzoeksprijs;
- De uitreiking van de jaarlijkse GIN/Geobuzz MSc- en BSc-scriptieprijs;
- Webinar The future of UAVs in vegetation monitoring: trends and challenges (UAV Centre (Universiteit Twente) in samenwerking met ISPRS en het NCG);
- NCG- dialoog over sensor technologie en ethische/juridische aspecten (Commissie Geo-Informatie Infrastructuur en Commissie Ruimtelijke Basisgegevens).

Hossein Aghababaei (Universiteit Twente), winnaar van de prof. J.M. Tienstra Onderzoeksprijs 2024.

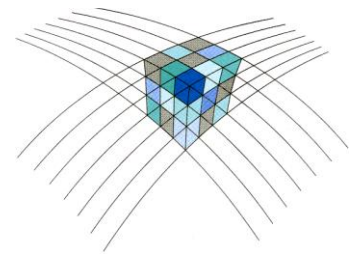
Het Bestuur heeft in 2024 zesmaal regulier online vergaderd, in februari, april, juni, september, oktober en december. Voor een aantal vergaderingen zijn door het bestuur gasten uitgenodigd. Door gasten bij de vergadering uit te nodigen blijft het bestuur op de hoogte van de actuele onderwerpen in het werkveld en de activiteiten van de commissies. Zo is met nieuw Platformlid Coco Antonissen gesproken over de activiteiten van het National Space Office, met Peter Teunissen over de geringe

vertegenwoordiging van geodeten in internationale vakorganisaties en met Thijs Ligteringen over de Commissie Mariene Geodesie en de activiteiten van de Dienst der Hydrografie.

Verder is in 2024 onder meer het reglement van de Tienstra Onderzoeksprijs geactualiseerd, is contact gelegd met de Dienst Geografie van het Ministerie van Defensie, is gesproken over een strategie voor verjonging van de commissies en de behoefte aan op de praktijk aansluitend onderwijs.

Het Platform heeft in 2024 tweemaal vergaderd, in juli en in november. In juli is gediscussieerd over de vertegenwoordiging van Nederland in internationale geodesiecommissies, het onderwijsaanbod, de adviesaanvraag van NSGI voor de toekomst van de GNSS-infrastructuur, de toekomst van de Commissie Bodembeweging en Zeespiegelstijging en de noodzakelijke verjonging van de commissies. Op de tweede bijeenkomst van het Platform is gesproken over de benodigde skills van geo-specialisten, over gevolgen voor het geodetisch werkveld van de verwachte bezuinigingen op de universiteiten en over internationale vertegenwoordiging Nederlandse geo-sector in het buitenland. Jeroen Leusink (programmamanager AHN en beeldmateriaal bij het Waterschapshuis) heeft op uitnodiging een presentatie verzorgd over inwinning en beheer van onmisbare basisdata. Tevens zijn de begroting voor 2025 en de meerjarenbegroting voor 2025-2029 goedgekeurd.

2 Uit de Commissies

In 2024 waren binnen het NCG een zestal commissies actief.

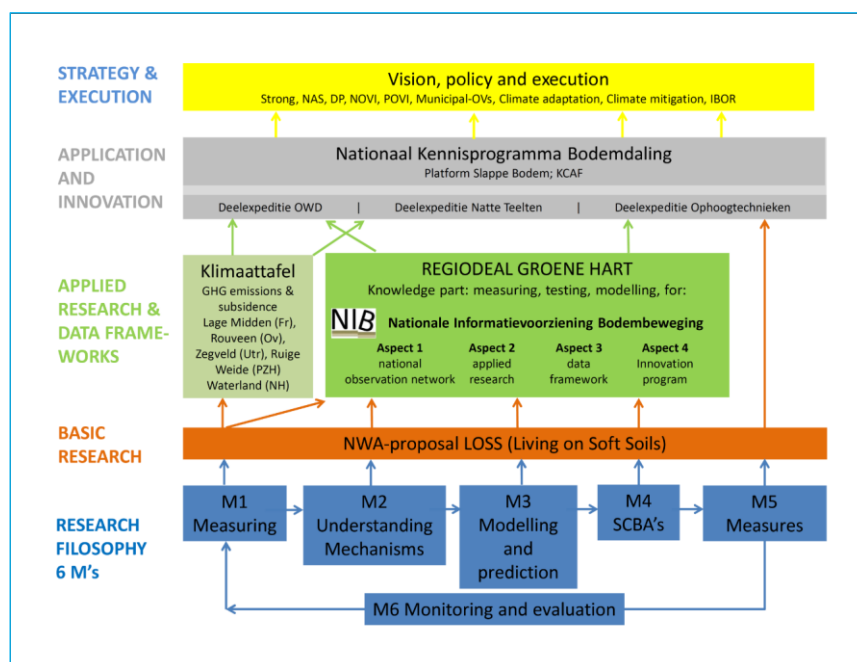
2.1 Commissie Bodembeweging en Zeespiegelvariatie

Voorzitter: Ramon Hanssen

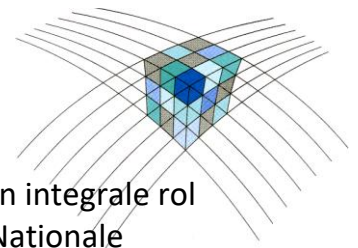
Missie

De commissie Bodembeweging en Zeespiegelvariatie geeft richting aan fundamenteel en strategisch onderzoek, bevordert het vastleggen en verspreiden van relevante kennis, heeft een voorlichtingsrol en is aanspreekpunt op het gebied van bodembeweging en zeespiegelvariatie.

Binnen het thema bodembeweging lopen verschillende programma's, zie onderstaande figuur. De problematiek van bodemdaling komt steeds hoger op de (politieke) agenda, en dit vertaalt zich in een brede aanpak. Die aanpak duiden we aan met de 6 M's: Meten van bodemdaling, Mechanisme begrijpen, Modelleren van bodemdaling, MKBA maken (*maatschappelijke kosten-baten analyse*), Maatregelen nemen, en Monitoren van de maatregelen. De geodesie is de *driver* van de eerste en de laatste 'M': meten en monitoren. Maar de deelnemers van de verschillende programma's zien de 6 M's als onlosmakelijk en interactief met elkaar verbonden. Hoe langer hoe meer komen we er achter dat bodemdaling eigenlijk niet goed te schatten, c.q. te meten is, wanneer we onvoldoende à priori kennis van de mechanismen en de modellen meenemen. Andersom is het zo dat om bodemdaling te modelleren, men niet zomaar een willekeurige geodetische dataset kan gebruiken, aangezien de schattingsprocedure meestal is afgestemd op een specifieke applicatie.

Programma's en aanpak binnen het thema bodembeweging.

In de figuur zijn een aantal programma's getoond, waar de geodesie een integrale rol speelt. Op het vlak van het fundamenteel onderzoek wordt binnen de Nationale Wetenschapsagenda (NWA) het *Living on Soft Soils* project uitgevoerd, waarbij voornamelijk bodemdaling veroorzaakt in de bovenste aardlagen wordt meegenomen. In het DeepNL-project worden ook de diepere oorzaken meegenomen, in het bijzonder aardgaswinning. Binnen de Regiodeal Groene Hart wordt 20 miljoen euro beschikbaar gesteld om bodemdaling aan te pakken in het Groene Hart. Daarnaast wordt in het Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling en in het Nationaal Onderzoeksprogramma Broeikassen Veenweiden geïnvesteerd in bodemdalingsonderzoek.

Vergaderingen van de commissie

Door deze veelheid aan programma's ontmoeten de leden van de commissie elkaar zeer regelmatig in de verschillende projectoverleggroepen, en wordt zowel de wetenschappelijke als de sociaal-maatschappelijke inbreng gegarandeerd. Door dit soort overleggen was er geen aanleiding voor de NCG-commissie om ook nog bij elkaar te komen. Omdat de verschillende onderzoeksprogramma's meestal een tijdelijk karakter hebben, is besloten de Commissie een doorstart te geven vanaf 2025.

2.2 Commissie Geodesie

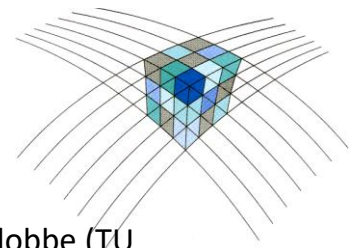
Voorzitter: Ramon Hanssen

Missie

De commissie opereert op het vlak van onderzoek en ontwikkeling. Het doel van de commissie is om uitvoering en wetenschap elkaar te laten ontmoeten op het gebied van de mathematische en fysische Geodesie. Activiteiten die reeds in een ander overlegplatform zijn gebundeld, zoals bij de Nederlandse Samenwerking Geodetische Infrastructuur (NSGI), worden niet meer in de commissie behandeld. De verbinding van de commissie naar het NSGI is geregeld via personen die in beide gremia vertegenwoordigd zijn.

Vergaderingen van de commissie

De commissie is op 14 juni bij elkaar gekomen. Belangrijke onderwerpen betroffen een adviesvraag vanuit NSGI om een visie te vormen over de inrichting van de eerste orde GNSS-infrastructuur in Nederland en om richtlijnen op te stellen voor de inrichting van de GNSS-infrastructuur en de bijbehorende producten (dataformaten, tijdseries) voor de taken van de NSGI en de maatschappelijke opgaven nu en in de toekomst. Verder heeft er overleg plaatsgevonden over de visie van het United Nations Global Geodetic Centre of Excellence (UN-GGCE) op de zogenaamde 'Global Geodesy Supply Chain', en over het opstellen van een gezamenlijke reactie vanuit de commissie met betrekking tot de Nederlandse bijdrage aan de wereldwijde geodetische infrastructuur.

Wijzigingen in de samenstelling van de commissie

De commissie heeft vier nieuwe leden voorgesteld, te weten Cornelis Slobbe (TU Delft), Roelof Rietbroek (UTwente), Lotfi Massarweh (TU Delft) en Bert Wouters (TU Delft) die vanaf 2025 worden uitgenodigd deel te nemen aan de commissie.

2.3 Commissie Geo-Informatie Infrastructuur

Voorzitter: Bastiaan van Loenen

Missie

De missie van de commissie Geo-Informatie Infrastructuur is een bijdrage te leveren aan de langetermijnontwikkeling van de geo-informatie infrastructuur. De commissie geeft invulling aan haar missie door middel van regelmatig overleg, het opstellen en bijhouden van een onderzoeksagenda en promovendi uit te nodigen voor een presentatie van hun onderzoek.

Wijzigingen in de samenstelling van de commissie

-

Vergaderingen van de commissie

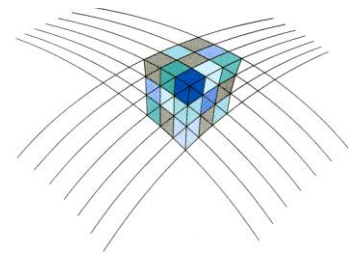
De commissie is in 2024 op 9 januari bij ESRI en 18 april bij de KU Leuven bij elkaar gekomen.

Op 18 april 2024 is een grote afvaardiging van de commissie op uitnodiging van het Europese project “Towards a Sustainable Open Data Ecosystem” (ODECO) naar de KU Leuven afgereisd om hun SDI kennis te delen met 15 promovendi die onderzoek doen naar open data ecosystemen. Na presentaties over de ontwikkeling van de Nederlandse GII vanuit verschillende perspectieven werden in kleinere groepjes de volgende onderwerpen en vragen besproken:

1. From a linear to a circular open data ecosystem
 - How can different actors contribute value back to the ecosystem?
 - What are potential (new) business models and financial models support value creation for all?
 - What lessons can be drawn from (the evolution of) SDI?

2. From an exclusive to an inclusive open data ecosystem
 - Who should contribute open data back to the ecosystem?
 - How to develop and implement incentive structures to motivate this?
 - What lessons can be drawn from (the evolution of) SDI?

Op 1 oktober 2024 heeft de commissie samen met de NCG-commissie Ruimtelijke Basisgegevens een Studiedag Sensor data en privacy georganiseerd.

2.4 Commissie Geovisualisatie

Voorzitter: Menno-Jan Kraak

Doelstellingen van de commissie

De doelstellingen van de commissie zijn:

- Monitoren / stimuleren / realiseren van nieuwe visualisatietrends die toegepast kunnen worden in de geo-wereld
- Bestuderen / realiseren van nieuwe representaties in relatie tot 'nieuwe' gegevensstromen (3D en tijd)
- Ontwikkelen van visualisaties ten behoeve van het GIScience proces (geovisual analytics)
- Inspelen op de behoefte van community mapping (neogeography)
- Web-mapping technologie en ontwerp voor de Nationale Atlas
- Toepassen van proces(geo)visualisatie op het ruimtelijke gegevens verwerkingsproces
- Bestuderen en toepassen van gebruik en gebruiksmogelijkheden van 'kaarten' in hiervoor genoemde context.

Vergaderingen van de commissie

De Commissie Geovisualisatie is in 2024 niet bijeengewees.

Wijzigingen in de samenstelling van de commissie

-

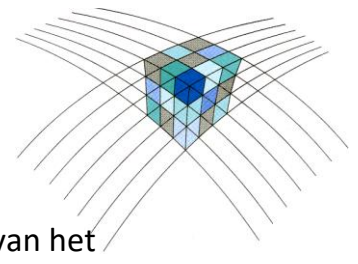
2.5 Commissie Mariene Geodesie

Voorzitter: Toine Barten (tot november), Thijs Ligteringen (vanaf november)

Missie

De commissie Mariene Geodesie is ongewijzigd en heeft ten doel het bevorderen van overleg tussen partijen uit de wetenschap, overheid en bedrijfsleven op het gebied van de geo-informatie en de geodesie die zijn toegepast op de maritieme omgeving met als oogmerk:

- het overdragen van kennis tussen de wetenschap, overheid en bedrijfsleven;
- het adviseren over kennisontwikkeling en onderzoek, afgestemd op de voorziene behoeften van de Nederlandse samenleving voor de maritieme omgeving;
- het bevorderen van strategische verkenning, scenariostudies en trendanalyses ten aanzien van de technisch-wetenschappelijke ontwikkelingen op dit terrein en het initiëren van onderzoek in dit kader; zulks mede ten behoeve van de vormgeving van het geo-informatiebeleid van de overheid voor het maritieme domein.

Ambitie

De commissie wil mede invulling geven aan de wetenschapsvisie 2025 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, die is uitgewerkt in de Nationale Wetenschapsagenda, toegepast op het maritieme domein. Het belang van de maritieme omgeving wordt steeds groter voor de thema's energie, grondstoffen, transport, klimaat en veiligheid. De commissie wil hierbij een bijdrage gaan leveren aan een geïntegreerd maritiem informatiesysteem dat aansluiting heeft met het land.

Mogelijke aandachtsgebieden

De commissie wil zich richten op de Blauwe Route: water als weg naar innovatie en duurzame groei. De Blauwe Route richt zich op het beantwoorden en verbinden van alle vragen die met water te maken hebben. Uit deze Blauwe Route heeft de commissie de volgende vragen geagendeerd:

- Hoe kunnen we rivieren, meren, zeeën en oceanen optimaal gebruiken voor energiewinning?
- Hoe kunnen we met efficiëntere transportmiddelen bijdragen aan de efficiëntie en milieuvriendelijkheid van het transportsysteem als geheel?
- Hoe kunnen we de samenleving op natuurvriendelijke wijze beschermen tegen overstromingen?
- Hoe meet en modelleer je de wisselwerking tussen ijs, atmosfeer en oceaan, zodat de zeespiegelstijging betrouwbaar voorspeld kan worden?
- Hoe kunnen we in de toekomst het water zorgvuldig beheren?
- Hoe kunnen we de kwaliteiten van de ondergrond beschermen en behouden voor mens en milieu, terwijl er ruimte blijft voor maatschappelijke ontwikkelingen?
- Hoe functioneren zeeën en oceanen en wat is hun betekenis voor de toekomst?
- Hoe kunnen we de veiligheid van verkeer en vervoer vergroten?
- Hoe slaan we de brug tussen verschillende schalen bij het modelleren van dynamische systemen, zoals stromingen van en in vloeistoffen en gassen?

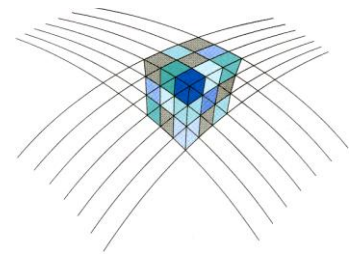
Binnen deze ambitie en aandachtsgebieden zal de commissie Mariene Geodesie nader te bepalen activiteiten ontwikkelen op de gebieden kennisontwikkeling, kennisoverdracht, externe samenwerking en interne organisaties zoals omschreven in het NCG Beleidsplan 2023-2027.

Wijzigingen in de samenstelling van de commissie

In 2024 heeft Thijs Ligteringen het voorzitterschap overgenomen van Toine Barten. Thijs was al secretaris van de commissie. Toine Barten blijft verbonden aan de NCG via de platformvergaderingen.

Vergaderingen van de commissie

De commissie heeft in 2024 niet vergaderd.

2.6 Commissie Ruimtelijke Basisgegevens

Voorzitter: Peter van Oosterom

Missie en aandachtsgebieden

De Commissie Ruimtelijke Basisgegevens houdt zich met de volgende vragen bezig:

- Hoe zal vooral bij professioneel gebruik de behoefte aan geografische basisgegevens zich ontwikkelen?
- Welke soorten van dienstverlening zullen in dit verband gevraagd worden?
- Welke technologische ontwikkelingen op het gebied van de sensoren, informatie-extractie, (visuele) representatie en ICT zijn relevant voor de toekomstige levering van producten en diensten met betrekking tot topografische basisgegevens?
- In hoeverre bieden deze ontwikkelingen mogelijkheden voor nieuwe specificaties voor topografische basisgegevens en voor nieuwe soorten van dienstverlening in dit verband?
- Welke institutionele rollen zijn daarbij te vervullen?

Tot op heden werden deze vragen vooral gericht op de bovengrond op land en zee, maar steeds meer komen deze vragen ook aan de orde voor de ondergrond (Basis Registratie Ondergrond en de Omgevingswet).

Verder gaat het in de commissie duidelijk niet alleen om inwinning, maar ook om de vragen welke basisgegevens voor de toekomst belangrijk worden en hoe een en ander efficiënt verwerkt, gestructureerd, en gerepresenteerd kan worden.

Wijzigingen in de samenstelling van de commissie

Bart Beers (Cyclomedia) is vertrokken. Hij is opgevolgd door Peter Joosten (eveneens van Cyclomedia).

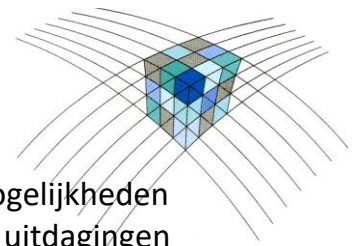
Vergaderingen van de commissie

De commissie heeft in 2024 twee keer vergaderd: op 3 april (bij Kadaster, Apeldoorn) en op 9 oktober 2024 (bij ProRail, Utrecht). In de commissiebijeenkomst van 3 april is de volgende presentatie gegeven: Eric Hagemans: 'Kadastrale Kaart Next'.

De tweede commissiebijeenkomst was op 9 oktober en daar is de volgende presentatie gegeven: Johan Hoogerbrug (ProRail) 'IM Spoort, van digitaliseringsvisie naar concrete realisatie'.

Activiteiten op het gebied van kennisoverdracht

Daarnaast heeft de commissie een studiedag georganiseerd (samen met de commissie GII) op 1 oktober 2024 in Utrecht RWS/LEF Future Center met als thema 'Sensor data en privacy'. Steeds meer onderzoeksdata worden gegenereerd met behulp van sensing technologieën, zoals data vergaard door drones, GPS-trackers, of

afkomstig van mobiele applicaties. Deze sensor-data bieden nieuwe mogelijkheden voor onderzoek, maar brengen ook hun eigen specifieke problemen en uitdagingen met zich mee. Tijdens de studiedag kwamen er vragen aan de orde als: Van wie zijn deze data? Wie hebben er zeggenschap over? Hoe zit het met de privacy van de onderzoeks “objecten”? Worden er niet onbedoeld veel meer gegevens verzameld dan nodig, en wat doen we dan met die extra informatie? Met wie kunnen de data worden gedeeld, en met wie niet? Het programma bestond uit een viertal inleidingen door de volgende experts:

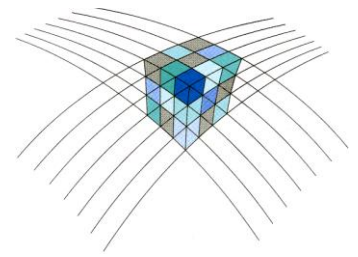
- Bella Struminskaya, Universiteit Utrecht: ‘Privacy concerns and participation in studies with research apps’;
- Hans Nobbe, Rijkswaterstaat: ‘Gebruik van sensordata bij Rijkswaterstaat’;
- Elaine van Ommen Kloeke, Naturalis Biodiversity Center: ‘AI in the wild - biodiversiteit, sensoren en privacy’;
- Ard Nieuwenhuizen, Wageningen University & Research: ‘Autonomous field robots – data driven autonomy’.

Na deze inleidingen volgden interactieve discussie sessies naar aanleiding van de verschillende dilemma's in kleinere groepen. Het programma werd afgesloten met een plenaire warp-up en een netwerk borrel.

'Kadastrale Kaart Next, uit presentatie Eric Hagemans.

Meer informatie over de commissies is te vinden op de NCG-website (<https://ncgeo.nl/commissies/>).

3 Deelnemingen van het NCG

Het NCG heeft deelnemingen, zowel wetenschappelijk (personele inzet) als financieel, in een aantal landelijke projecten. In 2024 waren dat GeoSamen en GIN/GeoBuzz.

3.1 GeoSamen

(zie ook www.geosamen.nl)

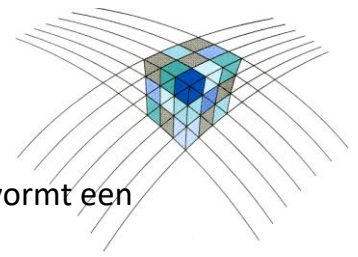
De activiteiten in het kader van GeoSamen passen gelet op waar het NCG voor staat één op één in de doelstellingen van het NCG.

GeoSamen is een belangrijk project omdat er in Nederland sprake is van een terug-tredende (Rijks)overheid, die minder sturend en initiërend wil gaan optreden. De lacune die hierdoor ontstaat kan opgevangen worden door vanuit overheid, geobusiness en wetenschap meer en nauwer te gaan samenwerken.

Onder de titel GeoSamen (2021) presenteren overheid, bedrijfsleven en wetenschap in gezamenlijkheid een breedgedeelde visie op de toekomst van de geosector. Die toekomst ziet er wat het NCG betreft zonnig uit. Er zijn volop kansen om het aantal toepassingen van locatiegebonden informatie te laten groeien. De overheid kan daartoe de juiste randvoorwaarden creëren door een basisinfrastructuur met vrij toegankelijke data neer te zetten. Het bedrijfsleven zet in op de ontwikkeling van innovatieve producten, terwijl de wetenschap de grenzen van wat technisch mogelijk is steeds verder weet te verleggen. Door gebruik te maken van elkaars sterke punten, kunnen partijen in samenspel tot betere resultaten komen.

De samenwerking moet echter niet beperkt blijven tot binnen de sector. Geo-informatie is te waardevol om niet met iedereen te delen. Bij de realisatie van deze visie zal daarom gezocht worden naar steeds wisselende coalities van deelnemers

van zowel binnen als buiten de sector. Deze gemeenschappelijke visie vormt een eerste, maar belangrijke stap op pad naar een gezamenlijke toekomst.

Voor GeoSamen is een overlegstructuur ingesteld die bestaat uit een TopTeam en een strategisch overleg. Het TopTeam wordt gevormd door Ed Nijpels namens GeoBusiness, Vincent van der Werff namens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (de overheid) en Arnold Bregt namens het NCG. De taak van het TopTeam is:

- strategie en bepalen tactiek bij agenderen acties;
- activiteiten van het TopTeam vooral extern richten;
- interne samenwerking aanmoedigen en ondersteunen waar nodig. Signaleren en helpen als het niet goed gaat;
- onnodige bureaucratie voorkomen.

Naast het TopTeam is er een strategisch overleg en dat wordt gevormd door Mark Herbold en Camille van der Harten namens GeoBusiness, Noud Hooyman en Pieter van Teefelen namens de overheid, en Bastiaan van Loenen en Sander Oude Elberink namens het NCG.

De taak van het strategisch overleg is:

- afstemming, coördinerend overleg, strategische en tactische afstemming;
- gezamenlijk optrekken in nieuwe sectoren en toepassingsgebieden en
- het agenderen van onderwerpen bij het TopTeam.

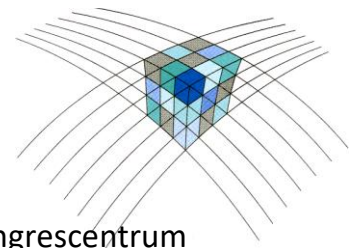
In 2019 is besloten om het TopTeam en het Strategisch overleg samen te voegen tot een gemeenschappelijk overleg. In 2024 zijn er twee bijeenkomsten geweest van GeoSamen. Op deze bijeenkomsten is onder andere gesproken over de BZK-visie 'Zicht op Nederland', een verkenning van de arbeidsmarkt en het geodesieonderwijs en een nationaal stelsel digitale tweelingen.

3.2 GIN

(zie ook www.geoinformatienederland.nl/)

In 2017 is vanuit het GIN in samenwerking met het NCG de GIN/NCG-scriptieprijs ingesteld. Sinds 2023 is dit een prijs voor een MSc-scriptie en een prijs voor een BSc-scriptie, waarbij het NCG de prijs voor de BSc-scriptie financiert.

De winnaar van de GIN/NCG Scriptieprijs 2024 voor bachelor-studenten is Andrea Griffioen heeft met haar scriptie 'Introduction Hydrographic Education in South Africa'. Haar scriptie werd door de jury als winnaar aangewezen vanwege de sterke maatschappelijke relevantie. Andrea beschrijft de uitdaging waar Zuid-Afrikaanse landmeters en hydrografen voor staan, namelijk het gebrek aan een gecertificeerde (hydro)landmeetkundige opleiding.

De prijzen zijn uitgereikt op het GIN-symposium op 25 november in Congrescentrum 1931 te 's-Hertogenbosch.

De jury bestond uit Arnold Bregt, Peter Kaspers en Hiddo Velsink.

De GIN/NCG Scriptieprijs zoektocht naar de beste scriptie is in het leven geroepen om nieuw talent te ontdekken en om een volgende generatie aan het geodomein te binden. De prijs wordt uitgereikt op het jaarlijkse GeoBuzz-congres van de verenigingen GIN (GeoInformatie Nederland) en GBN (GeoBusiness Nederland).

3.3 Vertegenwoordiging in IUGG

(zie ook www.iugg.org)

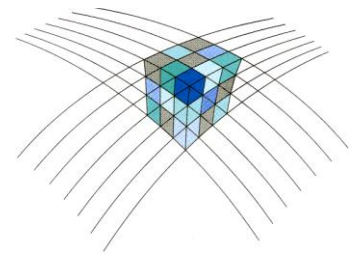

De International Union of Geodesy en Geophysics (IUGG) is de internationale organisatie die zich inzet voor het bevorderen, promoten en communiceren van kennis van het systeem aarde, de omgeving in de ruimte en de dynamische processen waardoor veranderingen optreden.

Er worden studies uitgevoerd over de vorm van de aarde, de zwaartekracht en magnetische velden, de dynamiek van de aarde als geheel en van de samenstellende delen, de interne structuur, de samenstelling en tektoniek van de aarde, het genereren van magma, vulkanisme en rotsformatie, de hydrologische cyclus met inbegrip van sneeuw en ijs, alle aspecten van de oceanen, de atmosfeer, ionosfeer, magnetosfeer en de zonne-aardse relaties en vergelijkbare problemen met de maan en andere planeten.

Vanuit Nederland zijn door het NCG in 2024 de volgende personen afgevaardigd in de IUGG:

- Prof. dr. ir. R.F. Hanssen, president nationaal Committee (TU Delft)
- Prof. dr. ir. N.C. van de Giesen, in de IAHS (TU Delft).
- Dr. B. Dost, in de IASPEI (KNMI)
- Prof. dr. M.R. van den Broeke, in de IACS (Utrecht)
- Prof. dr. ir. P.J.G. Teunissen, in de IAG (TU Delft)
- Prof. dr. J. Vila-Guerau de Arellano, in de IAMAS (Wageningen University)
- Dr. C.A. Katsman, in de IAPSO (TU Delft)

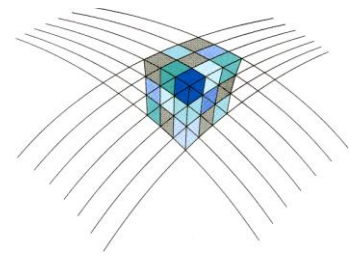

3.4 Vertegenwoordiging in EuroSDR

(zie ook www.eurocdr.net)

Het NCG coördineert de vertegenwoordiging van Nederland in EuroSDR. Nederland wordt door twee personen die via het NCG zijn aangewezen, vertegenwoordigd in de Board of Delegates van EuroSDR. In 2024 heeft deze board de jaarlijkse twee bijeenkomsten georganiseerd.

4 Financieel overzicht NCG 2024

Van de 11 partners van het NCG dragen op jaarbasis 9 partners ieder € 1.500,- bij aan de exploitatiekosten van de stichting.

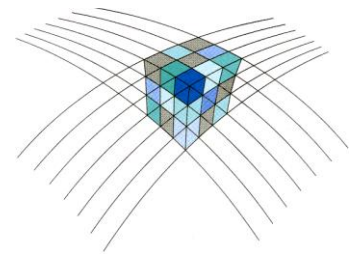
Inkomsten waren in 2024: de partnerbijdrages en rente op de bedrijfsspaarrekening.

Uitgaven waren in 2024: kosten website, lidmaatschappen van EuroSDR en IUGG, kosten secretariaat (vergoeding ambtelijk secretaris, verzekeringen en bankkosten), kosten voor het NCG-symposium, de Tienstraprijs, de GIN-NCG scriptieprijs en voor studiedagen van de commissies.

Totaal beschikbaar op de zakelijke rekening en de spaarrekening 31-12-2024:

€ 83.789,- waarvan € 14.611,- geormerkt is voor de Von Gruber Award en € 18,- benodigd is voor kortlopende schulden.

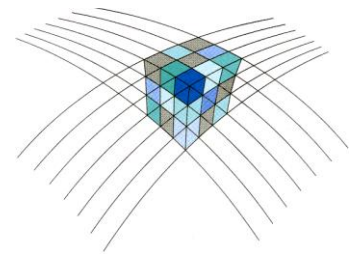
Een uitgebreider financieel overzicht is beschikbaar in de jaarrekening 2024.

Bijlage 1 Samenstelling Platform in 2024

1	Prof. dr. ir. A.K. (Arnold) Bregt (voorzitter)	Wageningen Universiteit
2	Prof. dr. ir. R.F. (Ramon) Hanssen (vice-voorzitter)	TU Delft
3	Dr. ir. M. (Martin) Salzmann (secretaris)	Kadaster
4	Prof. dr. ir. M.G. (George) Vosselman (penningmeester)	Universiteit Twente
5	C.D.Q. (Coco) Antonissen	NSO - Netherlands Space Office (1-1-24 toegetreden)
6	KTZ W.A. (Toine) Barten	Dienst der Hydrografie, Koninklijke Marine
7	F. (Floris) van der Bas	Rijkswaterstaat
8	Prof. Dr. K.M. (Kirsten) de Beurs	Wageningen Universiteit (15-7-24 toegetreden)
9	Prof. dr. J. (Jaap) Boter	VU Amsterdam
10	Ir. A.P. Elemans	Gemeente Den Haag
11	Prof. dr. R. (Roland) Klees	TU Delft
12	Prof. dr. A.K.A.J. (Alexander) Klippel	Wageningen Universiteit
13	Prof. dr. M.J. (Menno-Jan) Kraak	Universiteit Twente
14	Dr. ir. B. (Bastiaan) van Loenen	TU Delft
15	Prof. dr. F.D. (Freek) van der Meer	Universiteit Twente
16	Prof. dr. ir. P.J.M. (Peter) van Oosterom	TU Delft
17	Prof. dr. J.E. (Jantien) Stoter	TU Delft
18	Prof. dr. ir. P.J.G. (Peter) Teunissen	TU Delft
19	F.L.V.P.L. (Frank) Tierolff LL M	Kadaster
20	ir. R. (Robert) Voûte	Geobusiness, CGI
21	Prof. dr. J.D. (Jan Diederik) van Wees	TNO, Universiteit Utrecht
22	Drs. H. (Harm) van de Wetering	Netherlands Space Office (1-1-24 uitgetreden)
23	Prof. mr. dr. ir. J.A. (Jaap) Zevenbergen	Universiteit Twente

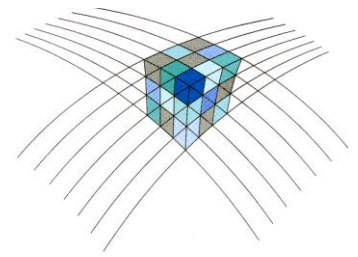
Ambtelijk secretaris is drs. D.J. (Dirk) Dubbeling.

Bijlage 2 Bestuur van het NCG in 2024

1	Prof. dr. ir. A.K. (Arnold) Bregt (voorzitter)	Wageningen Universiteit
2	Prof. dr. ir. R.F. (Ramon) Hanssen (vice-voorzitter)	TU Delft
3	Dr. ir. M. (Martin) Salzmann (secretaris)	Kadaster
4	Prof. dr. ir. M.G. (George) Vosselman (penningmeester)	Universiteit Twente

Het Bureau van het NCG wordt gevormd door ambtelijk secretaris drs. D.J. (Dirk) Dubbeling.

Bijlage 3 Commissies van het NCG in 2024

Commissie Bodembeweging en Zeespiegelvariatie

1	Prof. dr. ir. R.F. (Ramon) Hanssen (voorzitter)	TU Delft
2	Dr. P.A. (Peter) Fokker	TNO
3	Ir. J.P. (Jean-Paul) Henry	GeoBusiness NL – Facto Geo/06GPS
4	Dr. C. (Caroline) Katsman	TU Delft
5	Dr. ir. N.A. (Niels) Kinninging	Rijkswaterstaat Waterdienst

Commissie Geodesie

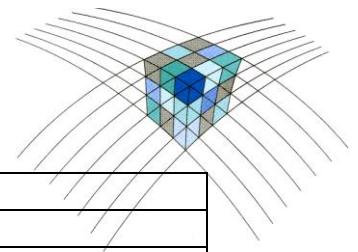
1	Prof. dr. ir. R.F. (Ramon) Hanssen (voorzitter)	TU Delft
2	Dr. ir. B. (Bas) Alberts	Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening
3	Ir. L. (Lennard) Huisman	GEOpinie/Kadaster
4	Prof. dr. R. (Roland) Klees	TU Delft
5	Dr. ir. M. (Martin) Salzmann	Kadaster
6	Prof. dr. ir. P.J.G. (Peter) Teunissen	TU Delft
7	Dr. ir. S. (Sandra) Verhagen	TU Delft
8	Prof. dr. ir. M.G. (George) Vosselman	Universiteit Twente

Commissie Geo-Informatie Infrastructuur

1	Dr. ir. B. (Bastiaan) van Loenen (voorzitter)	TU Delft
2	Prof. dr. ir. J. (Joep) Crompvoets	KU Leuven
3	Dr. T. (Tessa) Eikelboom	Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening
4	Ir. C.H.J. (Cees) Hof	Data Archiving and Networked Services (DANS)
5	Drs. J.J. (Jene) van der Heide	Wageningen University & Research
6	H. (Hans) Kooreman	IPO - Interprovinciaal Overleg
7	Ir. W. (Wim) Looijen	NSO - Netherlands Space Office
8	Prof. dr. J.E. (Jantien) Stoter	TU Delft
9	Ir. H. (Henri) Veldhuis	GeoBusiness Nederland – Sweco
10	Dr. ir. L.A.E. (Wies) Vullings	Wageningen University & Research
11	C.J. (Kees) de Zeeuw, MSc.	-
12	Prof. mr. dr. ir. J. (Jaap) Zevenbergen	Universiteit Twente

Commissie Geovisualisatie

1	Prof. dr. M.J. (Menno-Jan) Kraak (voorzitter)	Universiteit Twente
2	Dr. V. (Vincent) van Altena	Kadaster
3	Prof. dr. J. (Jaap) Boter	VU Amsterdam
4	Dr. T. (Tessa) Eikelboom	Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening
5	Prof. dr. A.K.A.J. (Alexander) Klippel	Wageningen Universiteit

6	Dr. ir. M. (Michal) Koutek	KNMI
7	Dr. ir. R.J.A. (Ron) van Lammeren	Wageningen Universiteit
8	P. (Paul) Liesting	Liesting Maps & Design
9	Dr. T. (Tjeerd) Tichelaar	Uitgeverij Noordhoff

Commissie Mariene Geodesie

1	KTZ W.A. (Toine) Barten (voorzitter)	Dienst der Hydrografie (tot november 2024)
2	Ir. T. (Thijs) Ligteringen (voorzitter)	Dienst der Hydrografie (vanaf november 2024)
3	Ir. B. (Ben) Dierikx	Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening
4	Dr. T.A.G.P. (Thaiënne) van Dijk	Deltares
5	F.P.J. (Floor) De Haan BSc	Maritiem Instituut Willem Barentsz/Commissie 4 FIG
6	Ir. ir. N. A. (Niels) Kinneking	Rijkswaterstaat Waterdienst
7	(Huibert-Jan) Lekkerkerk	NHL Stenden Hogeschool
8	Ir. B. (Barend) Lubbers	Nederlandse Defensie Academie (NLDA) – FMW
9	Dr. ir. P.C. (Pieter) Roos	Universiteit Twente
10	Ing. C.A. (Anton) Scheele MSc	Nederlandse Defensieacademie
11	Dr. ir. D.C. (Cornelis) Slobbe	TU Delft
12	Prof. dr. ir. M. (Mirjam) Snellen	TU Delft
13	Ir. H. (Hans) Visser	GeoBusiness, FUGRO

Commissie Ruimtelijke Basisgegevens

1	Prof. dr. ir. P.J.M. (Peter) van Oosterom (voorzitter)	TU Delft
2	R. (Rob) Beck MSc	Geobusiness, NEO
3	Dr. ir. B. (Bart) Beers	Cyclomedia (vertrokken)
4	Ir. L. (Luc) Heres	-
5	Ir. P. (Peter) Joosten	Cyclomedia (toegetroeden)
6	Ir. J. (Jeroen) Leusink	Het Waterschapshuis
7	Drs. H. (Hans) Nobbe	Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening
8	Dr. ir. S. (Sander) Oude Elberink	Universiteit Twente
9	Ir. R.P.E. (Ruud) van Rossem	Ministerie van BZK
10	Ir. M. (Martijn) Rijdsijk	Kadaster
11	Ir. R. (René) van der Velden	Prorail
12	Ing. W. (Wilfred) Visser	TNO, Geologische Dienst
13	Ir. R. (Robert) Voûte	Geobusiness, CGI